

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ!

کفالت یتیم توسط نهادهای خیریه

(ترجمه)

پرسش

آیا کلمه «کفالت یتیم» در انطباق با نهادهای خیریه که به حمایت از یتیمان تاسیس شده‌اند، قرار می‌گیرد؟

پاسخ

کفالت یتیم، متولی امور و مصالح شخص یتیم است. مولف کتاب «النهایه» می‌گوید: «کفالت‌کننده کسی است که مسوول تربیه یتیم باشد.»

در حدیثی که بخاری، ترمذی و غیره از سهل بن سعد که وی از رسول الله صلی الله علیه وسلم روایت کرده است، آورده‌اند:

«أنا وكافل الیتیم فی الجنة وقال بإصبعه السبابة والوسطی»

ترجمه: من و کافل یتیم این‌گونه در بهشت خواهیم بود و به انگشت سبابه و وسطی خود اشاره نمودند.

در روایت دیگر طبرانی از طریق ام سعید بنت مره فهری از پدرش این‌گونه آمده است:

«.. وكافل الیتیم له أو لغيره»

ترجمه: ... و سرپرست یتیم خویشاوند باشد، یا بیگانه.

یعنی برابر است که کفالت‌کننده یتیم از خویشاوندان وی؛ چون: پدر کلان، کاکا، برادر و غیره و یا هم از غیرخویشاوندان وی باشد. در همه موارد، کفالت مربوط به شخصی می‌شود که از یتیم مراقبت نموده و متولی امور و مصالح وی می‌باشد؛ اما وظیفه نهادهای خیریه با لفظ «کفالت یتیم» مطابقت ندارد؛ چون این نهادها مربوط به امور حکمی شخص بوده و ربطی به شخصیت حقیقی فرد ندارد؛ مگر این‌که امور کفالت یتیم را در تمام امورش مطابق به احکام شرعی ایفا کند. واقعیت این نهادها با لفظ «همکاری با یتیمان» در انطباق قرار می‌گیرد. پس اگر برای یک یتیم همکاری؛ چون: بخشش و هدیه، صورت بگیرد که در مخالفت با احکام شرعی قرار نداشته باشد، جایز خواهد بود.

برادرتان شیخ عطاء بن خلیل ابوالرشته

25 شوال 1427 هـ.ق.

17 نوامبر 2006 م.

مترجم: عمر موحد